



Fasori Hírmondó

A BUDAPEST-FASORI EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM LAPJA
TIMOR DOMINI PRINCIPIUM SCIENTIÆ • ERŐS VÁR A MI ISTENÜNK!

2025
2026

2

A MŰVÉSZET
VONZÁSÁBAN

A fasori zenés áhítatok története

VISSZAPILLANTÓ

Adventi hetek a Fasorban

ÖRÖM-HÍR-MONDÓ

Az újjáteremtő Krisztus ajándékai

TEMATIKUS OLDAL

Famatuzsálemek

Tartalom

Téli beköszöntő

Tanulni kell... A Fasori Hírmondó második tematikus lapszáma 3

Tanárfaggató

Villáminterjúk gimnáziumunk új tanáraival 4

Évfordulóink

A magyar oktatásügy reformátora.
Klebelsberg Kunó-előadások a Fasorban 6

Ökofasor

Vitadelután a fenntarthatóság témájában 7

Adventi visszapillantó

Adventi hetek a Fasorban 8

Fasori diákok a nagyvilágban

Barcelona!!! Az utolsó osztálykirándulás 10

Nagyvilág a Fasorban

Guy Fawkes Day. Angol tanulmányi verseny 11

Vikingek és kelták földjén a Fasorban.
Egy külföldi képzés és annak hazai ajándékai 12

Öröm-hír-mondó

Az újjáteremtő Krisztus ajándékai 14

Tematikus oldal

Famatuzsálemek 16
Az Isten fája: a libanoni cédrus 16
„Fasori fák” 17

A művészet vonzásában

„Egyszálgitártól” az aulai szaxofonszó-
lógig. A fasori zenés áhítatok története 20

Luther-kabátos gitáros 20

Őserejű misszió a zenével. Interjú
Károlyfalvi Zsolt hittan- és
testneveléstanárral 21

Zenei magasiskola a Fasorban.

Beszélgetés Ágoston Béla zenésszel,
zeneszerzővel, ének-zene tanárral 24

Nobel-sarok

Sáros, elhagyatott sertéstelep és az
irodalmi Nobel-díj. Magyartanári
reflexiók Krasznahorkai László
világsikere kapcsán 27
Mi az irodalom? 28
Valami ilyesmi. Krasznahorkai
és a hamisítatlan tarrbéla 28
Térhasító Farkas 29

Olvasósarok

Könyvajánló 30
Bizalmat szavazni az ajtón túl 30
Láthatatlan, hömpölygő harag 30
Miért szeretjük Leiner Laura könyveit? 30
Aki vadóc, az nem feltétlenül rossz... 31

Bibliotheca Fasoriana

Könyvturi 31

Adventi visszapillantó

Az első bál. Egy szalagavató
margójára 32

Megemlékezés

Muki bácsi tanítványából városépítő.
Milko Gyula magyar üzletember,
egykori fasori diák emlékezetére 34
Egy holokauszt túlélő evangélikus
kötődése. Judith Frank Adams
nagylelkű adománya 35

Pályaorientációs nap

Pályaorientációs napi interjúk. 2. rész 36
Hobbihangosítóból hivatásos tévés.
Interjú Valter Antallal 36
A mérnöki állásról és hozzáállásról.
Interjú Schranz Ágostonnal 37

Slusszpoén

Tabula rasa, avagy hófehér
évkezdő napok 38
Fasori (fa)viccek 40

Kiadja a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium, www.fasori.hu

Felelős kiadó: Bencze Dávid **Felelős szerkesztő:** Kinyik Anita **Diákszerkesztők:** Hodák Emília, 10.c;
Lukács Liliána, 5.a; Mengyán Emma, 10.c; Nagy András, 10.c; Nagy Laura, 8.b; Páli Kristóf, 7.b; Szalacsi Nimród,
7.b; Szigeti Dániel, 11.c; Urbányi Emese Kincső, 8.b **Olvasó- és tördelőszerkesztő:** Petri Gábor

Nyomdai kivitelezés: Vármédia Print Kft., www.vmprint.hu

E-mail: iskolaujsag@fasori.hu **Blog:** fasori-hirmondo.blog.hu **Instagram:** [fasori.hirmondo](https://www.instagram.com/fasori.hirmondo)

Médiaműhely: csütörtök, 8. óra, 304-es terem

Munkánkat támogathatja az Evangélikus Gimnázium Alapítvány számlaszámára történő befizetéssel.

Számlaszám: OTP 11707024-20255109 IBAN: HU75117070242025510900000000

Téli beköszöntő

Tanulni kell...

A Fasori Hírmondó második tematikus lapszáma

Tanulni kell. De a szóalkotási módokat például minek, teszi fel a kérdést a nyolcadikos. Hogy legyen fogalmad arról is. De mi is az a fogalmi gondolkodás? Nem más, mint az a képességünk, hogy a világ jelenségeit, eseményeit és tárgyait ne csak elszigetelten, hanem nagyobb rendszerek részeként lássuk, összefüggéseikben értelmezzük, és absztrakt fogalmakká sűrűsítsük. Ez az, ami megkülönböztet minket a puszta információfogyasztóktól: a képesség, hogy az adatokból tudást, a tudásból pedig – reménység szerint előbb vagy utóbb – bölcsességet kovácsoljunk.



Az idei tanév második *Hírmondójának* tematizálója, központi fogalma, a *fa* remekül szemlélteti a föntebbi folyamatot. Ha csak egyetlen levelet nézünk, az csupán egy tenyényi zöld. De a fogalmi gondolkodás lehetővé teszi, hogy meglássuk a mögötte álló rendszert: a gyökerek bonyolult hálózatát, a fotoszintézis biokémiai folyamatát, az évszakok változását, az egész ökoszisztémát, amelynek a levél a része. A fa nemcsak egy növény, hanem a növekedés, a kitartás, a kapcsolatok és az élet szimbóluma. Téli dísztelenségében, csupaszon is ígéret hordozója.

A mai oktatásban és a mindennapi életben is ez az együttlátási képesség, a gon-

dolkodásunk ágai-bogainak strukturálása vált kulcsfontosságúvá. A puszta tények bemagolása helyett azt kell megtanulnunk, hogyan hozzuk létre a saját „gondolkodási erdőnket”, amelyben minden fogalomnak, minden információnak megvan a maga helye és funkciója. A fogalmi gondolkodás segít eligazodni a komplexitásban és a fákhöz hasonlóan szilárdan megállni a viharos időkben. A lapszámunk cikkei, interjúi, fotóválogatásai is mind azt a célt szolgálják, hogy inspiráljanak benneteket a saját „fáitok” – a saját fogalmaitok és gondolataitok – ültetésére és gondozására. Segítenek meglátni a fát az erdőben és az erdőt a fában.

A FAsor maga is egy terebélyes fa, sok-sok egykori tanár és diák ág-bogas kapcsolati hálója, szellemi tanoda mellett valamiképp lelki otthona. A *művészet vonzásában* rovat kiváló megszólalói leásnak a fasori zenés áhítatok történetének gyökeréig, és rávilágítanak, hogy olykor a fogalmaink és a szavaink kevésnek bizonyulnak, csak az érzékek útján tölthetjük meg őket valódi tartalommal. Kivételesen nagy ajándék, hogy a FAsorban ilyen közösségi élményekben és megerősítésben is részünk lehet.

Tanulni kell. A téli fákat. A téli befelé figyelmet. Újra kell tanulni várni, a fától az erdő meglátni, a gép elöl felállni, és egy faóriást – mint amilyen a FAsor udvarán a tanári terasz fölé magasodó öreg fenyő – megcsodálni.

Kívánom, hogy a téli esték csendjében mindenki találjon egy kis időt az őszi félévben tanult fogalmak meggyökereztetésére, a FAsori élmények beépítésére és saját élete örökzöldjeinek megcsodálására...

A szerkesztő

Villáminterjúk gimnáziumunk új tanáraival

A megújult iskolaújság előző számában az *Igazgatófaggatót* olvashatták, most bemutatkozik a *Tanárfaggató* rovat is, amelyben a médiaműhelyesek rövidebb, szokatlanabb kérdéseket tesznek fel a kiszemelt tanároknak kapcsolódva bizonyos aktualitásokhoz. Ezúttal a szeptemberben érkezett új tanárok kaptak kérdőívet szerkesztőségünkől.

Béres Márk

történelem- és földrajztanár

- **Kedvenc könyve?**
- Gárdonyi Géza: *Egri csillagok*.
- **Kedvenc filmje?**
- ...és megint dühbe jövünk.
- **Miért jött a Fasori gimnáziumba?**
- Nagyon jó élményeim voltak a kistanárként itt töltött évről, ez volt az egyik legfontosabb indok.
- **Kivel van a szorosabb kapcsolata a tanári karból?**
- A GANG-gel.
- **Kedvenc helye a Fasorban?**
- A focipálya.
- **Milyen diák volt?**
- Valló Eszter tanárnő szerint stréber.
- **Tesiórán az élbolyban teljesített, vagy inkább**

a „futottak még” kategóriában?

- Az élbolyban.
- **Hobbi, szabadidő?**
- Foci.
- **Tea vagy kávé?**
- Tea.
- **Sima vagy fordított?**
- Fordított.
- **Szigorú vagy elnéző tanár?**
- Szerintem elnéző, de nem biztos, hogy minden diákom egyetértene velem ebben.
- **Csokinak vagy inkább üveges év végi ajándéknak örül?**
- Csokinak.
- **Dalban vagy valami másban mondja el?**
- Dalban.



Szabolics-Török Emese

matematika- és fizikatanár

- **Kedvenc könyve?**
- Luther válogatott művei.
- **Kedvenc filmje?**
- Bebe TV.
- **Kedvenc osztálya?**
- Szemészet.
- **Miért jött a Fasori gimnáziumba?**
- Úgy hallottam, hogy sztártanárokat keresnek.
- **Hogy érzi magát a suliban?**
- Nekem kellemetlen, de remekül.
- **Kedvenc helye a Fasorban?**
- A tanári biliárdsarok.
- **Milyen diák volt?**
- Egy meg nem értett zseni.
- **Tesiórán az élbolyban teljesített, vagy inkább**

a „futottak még” kategóriában?

- Az élgirlben.
- **Menzás? Miért?**
- Igen, a koktélok és desszertek miatt.
- **Kaffee oder lieber Tee?**
- Liberté!
- **Sima vagy fordított?**
- 6-7.
- **Szigorú vagy elnéző tanár?**
- Lenéző.
- **Csokinak vagy inkább üveges év végi ajándéknak örül?**
- LambORghini.
- **Dalban vagy valami másban mondja el?**
- Egyéb.
- **Mivel tölti a szabadidejét?**
- Kérdőívek kitöltésével.



Simonné Papp Ágnes informatika- és matematikatanár

- Kedvenc könyve?
 - Biblia.
- Kedvenc filmje?
 - *Amadeus*.
- Kedvenc osztálya?
 - 7.a.
- Miért jött a Fasori gimnáziumba?
 - A fiamnak bejött, gondoltam, én is kipróbálom.
- Hogy érzi magát a suliban?
 - Jól.
- Kedvenc helye a Fasorban?
 - Jó hely a Fasor.
- Milyen diák volt?
 - Matekos.
- Tesiórán az élbolyban teljesített, vagy inkább a „futottak még” kategóriában?

- Futáskor, kötélmászáskor élbolyban, másban nem.

- **Menzás? Miért?**

- Igen. Időtakarékos.

- **Tea vagy kávé?**

- Egyik sem.

- **Sima vagy fordított?**

- Nem tudok kötni.

- **Szigorú vagy elnéző tanár?**

- Szigorú nem vagyok, de nem nézem el az elnézést. A fedettpályás távolbanezés nem az a sport, amit az óráimon érdemes üzni.

- **Csokinak vagy inkább üveges év végi ajándéknak örül?**

- Csokinak.

- **Dalban vagy valami másban mondja el?**

- Dalban szinte már mindent elmondtak, szóval szinte bármilyen üzenet alátámasztható egy zeneszámmal. Kedvenc dalom: *Be Thou My Vision*. Az én dalom: *Csillag, égi fényem*.



Kinyik Anita magyar- és drámatanár

- Kedvenc könyve?
 - Kundera: *A lét elviselhetetlen könnyűsége*.
- Kedvenc filmje?
 - *Rocksuli*. ;-)
- Kedvenc osztálya?
 - A munkás osztály.
- Miért jött a Fasori gimnáziumba?
 - Bevonzott a Wigner-féle mágneses mező.
- Hogy érzi magát a suliban?
 - Lobogok érte. Még.
- Kivel van a szorosabb kapcsolata a tanári karból?
 - A vega tanárokkal.
- Kedvenc helye a Fasorban?
 - Terasz a nagy fenyő árnyékában és persze a könyvtár.
- Milyen diák volt?
 - Olyan, akit nem fedeztek föl.
- **Menzás? Miért?**
 - Nem. Gyermekkori traumatikus élmények...

De a piskóta csokiöntettel még mindig adja.

- **Tea vagy kávé?**

- Szálas tea, szemes kávé, görbe bögre.

- **Sima vagy fordított?**

- Mindig simán szeretném, de valahogy fordított lesz belőle...

- **Szigorú vagy elnéző tanár?**

- Mióta egy diákom a szívemre helyezte, „nem áll jól magának a keménykedés”, azóta szigorúan elnéző vagyok.

- **Csokinak vagy inkább üveges év végi ajándéknak örül?**

- Üvegesnek. (Mármint szemüvegesnek.)

- **Dalban vagy valami másban mondja el?**

- Dalban, a fegyelmezetlenkedő diákoknak kilátásba is szoktam helyezni *A kékszakállú herceg várából* Judit áriájának érzékletes előadását...

- **Mivel tölti a szabadidejét?**

- Rivallókat írok a Krétába, és Hírmondót szerkesztek.



A magyar oktatásügy reformátora

Klebelsberg Kunó-előadások a Fazorban

Hajnóczy Eszter tanárnő és Schranz Ambrus tanár úr néhány diákja a végzős évfolyamból rövid előadásokat tartott Klebelsberg Kunó születésének 150. évfordulója alkalmából 2025. november 21-én. Az előadásokat abból a célból szervezték, hogy a végzős diákok megismerhessék Klebelsberg életét, munkásságát és a magyar oktatásra gyakorolt rendkívüli jelentőségű hatását.

Az előadások során szó esett arról, hogyan újította meg Klebelsberg Kunó a magyar iskola-rendszert, milyen szerepe volt a népiskolák fejlesztésében.

A művészettörténet csoportból néhányan a Collegium Hungaricum intézményhálózatáról beszéltek, megemlítve annak legismertebb külföldi központjait, például a bécsi, párizsi és a római Collegium Hungaricumot. Ezek mind Klebelsberg támogatásával működtek, és néhány a mai napig is üzemel. A bemutatók célja az volt, hogy felvillantsák, milyen szerepet tölt be ez a hálózat a magyar kultúra külföldi képviselésében.

A megemlékezés során a diákok Klebelsberg Kunó munkásságát is áttekintették, különösen azt, hogyan járult hozzá a magyar oktatás és művelődés fejlesztéséhez.

A tartalmas és jó hangulatú esemény a résztvevők számára valódi betekintést adott Klebelsberg örökségébe. Az eseményt végül Hajnóczy Eszter tanárnő zárta néhány személyes tapasztalat megosztásával.

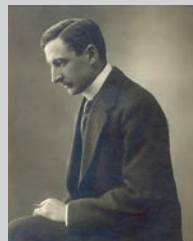
Kovács Vince, 12.b

Klebelsberg Kunó 1922-ben lett a Bethlen-kormány vallás- és közoktatásügyi minisztere. Közoktatás-politikáját az egységes jogosítású, de háromágúvá tagolt középiskola-rendszer megteremtése, a polgári iskola önálló középfokú iskolaként való törvényesítése (1924), a középfokú lányoktatás reformja (1926), a tanárképzés reformja (1924) jellemezte.

Nemzetközi forrásokból történő intenzív fejlesztés segítségével megteremtette az érdekeltségi népiskola rendszerét (1926). Népiskola-politikáját, a nagyfokú analfabetizmus elleni tevékenységet és a népiskolák sorának építését az az eszme vezérelte, hogy ezzel megteremtse a társadalom piramisának széles talapzatát, amelyre aztán biztosan lehet építeni mind a társadalmi, mind a gazdasági fejlődés tekintetében.

Már működésének kezdetén támogatta a Magyar Tudományos Akadémia munkáját, s törvénnyel biztosította annak politikai függetlenségét. 1922-ben létrehozta az Országos Magyar Gyűjteményegyetemet és annak tanácsát, amelynek hatókörébe tartozott a Magyar Királyi Országos Levéltár, a Magyar Nemzeti Múzeum és Országos Széchényi Könyvtár, az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum, az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum és a Pázmány Péter Tudományegyetem könyvtára.

Pécsen, Szegeden, Debrecenben egyetemi építkezéseket indított, és megteremtette a felsőoktatás korszerű keretlehetőségeit. Egyetemi építkezései mindhárom vidéki egyetemen a klinikákkal kezdődtek, azon belül is hangsúlyt kaptak a szülészeti és gyermekklinikák. Célja ezzel a magas gyermekhalandóság csökkentése volt.



Vitadélután a fenntarthatóság témájában

Az Erasmus+ program keretében gimnáziumunkban több interaktív vitakörre is sor kerül a tanév során. Érdekes figyelni az alkalmakról hírt adó plakátokat és érdeklődni a főszerzőknél, Schranz Ambrus történelem- és Fabiny Márton hittantanároknál. Az alábbiakban a november 28-án tartott első vitakör beszámolója olvasható.

A tanév első vitadélutánját a *fenntarthatóság* témájában rendeztük meg. Olyan témák közül igyekszünk válogatni, amelyek közvetlen módon érintik a mindennapjainkat, meghatározó elemei a közbeszédnek, s reményeink szerint a diákok érdeklődését is felkeltik. A vitadélután meghívott előadója *Borbás Barna*, a *Válasz Online* újságírója volt, aki az elmúlt években számos cikket publikált a magyarországi klímaváltozás, környezeti problémák témájában – el is hozta magával a *Hogyan éljünk túl – Klímaváltozás és alkalmazkodás Magyarországon* című kiadványukat: részben ehhez kapcsolódóan – az energia, víz, szemét fogalmaira fókuszálva – hallhattak az érdeklődők vitaindító előadást.



Az alkalmon nagy hangsúlyt fektettünk az interaktív szellemiség kialakítására – a résztvevő diákok és tanárok az esemény utolsó harmadában konstruktív eszmecsere folytattak arról, miként lehet a klímaváltozásból fakadó szorongásainkat kezelni, mennyiben lehet az egyéni döntések hatását megtalálni egy globalizált gazdasági-politikai környezetben, illetve arról is, hogy milyen módon érdemes készülni a jelenleg ismert jóléti és fogyasztói társadalom átalakulására, adott esetben eltűnésére.

A vélemények között a pesszimista és reménykedő álláspontok egyaránt megjelentek, ugyanakkor örömteli volt, hogy ezeket kulturált, egymásra figyelő formában tudták egymással megosztani úgy a tanárok, mint a diákok. Fontos hangsúlyozni, hogy egy olyan témáról van szó, melynek kapcsán a megoldások kinyilvánításának lehetőségétől igen messze vagyunk, ugyanakkor a probléma elfogadása, átbeszélése minden közösségben, így egy iskolában is megfelelő alapja lehet az esetleges jó gyakorlatok kialakításának.

A második félévben egyrészt a fiatal felnőtteket jócskán érintő *Lakhatás*, illetve a közoktatási környezetben gyakran előkerülő *Lehet-e politizálni az iskolában?* témák lesznek terítéken – ezekre az alkalmakra is nagy szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt Fabiny Márton tanár úrral!

Schranz Ambrus



Borbás Barna, a *Válasz Online* újságírója

Adventi hetek a Fasorban

Az idei adventi időszak is mozgalmas volt iskolánkban. A Fasori gimnázium is bekapcsolódott Fabiny Márton szervezésében egy karácsonyi, rászorulóknak gyűjtő akcióba. A földszinti aula adott helyet a hálatablának, ahol mindenki kiírhatta magából a szívének kedves fasori neveket és eseményeket, amelyekért a 2025-ös esztendőben hálát ad. Jernei Anikó rajztanár és diákjai munkáját dicsérte – a lépcsőfordulóban megcsodálható kiállítás mellett – a piros-arany díszekben pompázó fasori karácsonyfa. És ismét megrendeztük az adventi vásárt, ahol saját, kézműves portékáikat árulhatták a diákok, ajándékkészleteiket pedig feltölthették az egyedi tárgyakat és háztáji finomságokat kedvelő tanárok és diákok. Könyvtári események is lehetőséget adtak a megállásra, elmélyülésre: verses-zenés sorozat indult elsőként a hó szimbolikus rétegeit körüljárva. A már hagyományos péntek tizenegy órai zenés adventi gyertyagyújtások is segítették a hangolódást. Az idei záró istentiszteletre pedig december 20-án, pénteken került sor: tele templommal, együtt ünnepelhetjük a Megváltó születését.





Barcelona!!!

Az utolsó osztálykirándulás

Bátran mondhatjuk, hogy a 12.a osztály nyolcéves történetében nem először fordult elő, hogy az osztálykirándulások alkalmával külföldre vezetett a társaság útja. Ráadásul a legtöbb alkalommal nem is valamelyik szomszédos országba, hanem messzebbre utaztunk, így például 2024 őszén London, idén pedig Barcelona, a katalán főváros volt a cél.

Felejthetetlen élményeket szereztünk közösen, kezdve azzal, hogy a körülbelül húszfős osztályunk együtt utazott egy repülőn, egy nagy szálláson laktunk több napon keresztül, együtt főztünk, és együtt jártuk végig az egész várost. Nem is beszélve a rengeteg nevetésről, beszélgetésről, közös kártyázásról, esti összejövetelekről.

Négy nap alatt gyakorlatilag bejártuk az egész várost, s igyekeztünk megnézni minden fontos látnivalót. Megfordultunk a mindenki által ismert Sagrada Familiában, felmáshztunk az 1992-es olimpiának otthont adó Olimpiai Stadionhoz, ellátogattunk a Güell parkba, fürödtünk a híres barcelonai tengerparton, megcsodáltuk a belvárosban a spanyol építész Antoni Gaudí által tervezett épületeket és számos kisebb templomot. Érdekes, hogy utóbbiak közül az egyiknél honfitársaink egy „kellemes” csoportjába botlottunk. Belekóstoltunk a barcelonai kultúrába, finomakat ettünk, és csodálatosan éreztük magunkat.

Íme néhány beszámoló az expedíció résztvevőitől, a teljesség igénye nélkül:

„Maga a város gyönyörű, még a tengerpartot is volt szerencsénk megnézni. Az egész osztály nevében mondhatom, hogy hálásak lehetünk Tasnádi tanárnőnek, hogy egy ilyen utazásnak lehettünk részesei.” (Csikós Lara)

„Barcelona az osztályközösséget még jobban összerántotta. A hangulatra nem lehetett panasz, végig jókedvű volt a csapat, és fáradhatatlanul meneteltünk végig a városon.” (Hernádi Vince)

„Nagyon izgatottan vártuk ezt az utazást, de egy kicsit szomorúak is voltunk, mivel ez volt az utolsó közös utunk. A városnézésre, az esti társasozásokra és főzésekre igazán érdemes lesz visszatekinteni pár év múlva.” (Horváth Zorka és Torma Sári)

„A város minden egyes sarka lenyűgöző: gyönyörű épületeket láttunk, bejártuk Barcelona legszebb részeit, és minden nap valami újat láthattunk. Arra is volt lehetőségünk, hogy egy hatalmasat ússzunk a hűsítő tengerben, és magunkba szívjuk a spanyol életérzést.” (Fülöp Zorka)





„Barcelona örök emlék marad. Ha elmentünk reggel, este úgy értünk a szállásra, hogy előtte még futottunk a metrótól a boltba, hogy be ne zárjon, de akkor sem a fáradtsággal foglalkoztunk, mert minden percét élveztük. Tasnádi tanárnő nagyon jó programot állított össze, bár London után gondolható volt, hogy ez is fergeteges lesz.”
(Dobos Tomi)

Kovács Dés, 12.a

Guy Fawkes Day

Angol tanulmányi verseny

A Guy Fawkes Day egy angol ünnep, amelyet november 5-én tartanak. 1605-ben összekövők megpróbálták felrobbantani az angol parlamentet, ezáltal akartak merényletet elkövetni I. Jakab angol király ellen. Az óriási mennyiségű lőport sikerült is becsempészni a parlament pincéjébe, de Guy Fawkes-et, akit a lőporos hordók meggyújtásával bíztak meg, még azelőtt elfogták, hogy sikerült volna tervét végrehajtania.

Az ünnep alkalmára megrendezett angol versenyen csapatokban mérhettük össze nyelvtudásunkat. Sajnos idén csak kevés csapat indult, de a verseny annál emlékezetesebb volt. Nemcsak az angoltudásunk lett próbára téve, de a Guy Fawkes-napi tábor-tűzről és tűzijátékról készült rajzokat is pontozták.



A győztes csapat



A tematikus feladatok megoldása után minden csapat nyereségben részesült az elért eredmény alapján. Továbbá sok induló diák hozott házi süteményeket a versenyre. Ezeket jóízűen elfogyasztottuk. Az evésen és az angol ötösök szerzésén kívül kiváló lehetőség volt még ez a verseny a más osztályba járó diákokkal való ismerkedésre is.

Mindenkinek tudom ajánlani a versenyen való részvételt a jövő évi angolversenyen. Köszönjük Gianone Kinga és Bakonyi Nikoletta tanárnők szervező munkáját és az angol munkaközösség támogatását.

Szigeti Dániel, 11.c

Vikingek és kelták földjén a Faszorban

Egy külföldi képzés és annak hazai ajándékai

Birkák, zöld, vörös haj, Szent Patrik, leprikónok, Ryanair, Guinness és az ír hárfa. Rendre ezek voltak a diákok és később a tanárok első asszociációi, amikor Bakonyi Nikoletta angoltanár az írországi képzéséről mesélve feltette a kérdést, a szigetország milyen képzeteket hív elő a hallgatóságából. November 12-én a *Together we go further – Language, culture, methodology* című Erasmus+ képzés minden érzékre ható élménybeszámolóját hallgatva félinformációink és ír kép(zet)eink mögé nézhettünk...

Megtudhattuk Bakonyi tanárnőtől többek között azt, van-e esélyünk Írországból legalább 50%-os szövegértésre középfokú angolul (nincs), mit okozott 1845 és '52 között a nagy burgonyavész (kb. egymillió ember halt meg és még ugyanennyi kivándorolt az országból). Mi a színes ajtók titka Dublinban (többek között Oscar Wilde szülőháza ajtajának kék a színe). A színes ajtók a 18–19. században jelentek meg a georgiánus házak bejáratán (I. György – IV. György uralkodása alatt), amikor a házak külseje nagyon hasonló (és egyben unalmas) volt, így a lakók az ajtó színével tették egyedivé otthonukat. Sőt a legenda szerint Viktória királynő férje, Albert herceg halála után elrendelte, hogy a gyász jeléül minden ajtót feketére kell festeni, az írek azonban – a lázadás jeléül – még élénkebb színekre festették ajtajaikat.



Oscar Wilde szülőháza



Informálódhattunk,

hány ír kapott irodalmi Nobel-díjat (négy, név szerint: William Butler Yeats, George Bernard Shaw, Samuel Beckett, Seamus Heaney), hogy hívják az ír tradicionális sportot, ami ötvözi a foci és a hoki elemeit (hurling, és egy faütővel játsszák), és mi volt Szent Patrik története. A 4–5. században Britanniában született, de ír kalózok elrabolták, és rabszolgaságra kényszerítették. Miután megszökött fogságából, megtért a kereszténységre, majd visszatért Írországba, hogy térítse a pogány (kelta) íreket. A mintegy harminc évig tartó missziós munkája során sokakat megtérített, megszervezte az ír egyházat, és a hagyomány szerint a háromlevelű lóhere segítségével magyarázta a szentháromságot az íreknek. Ma ő Írország védőszentje, a lóhere pedig az ír nemzeti szimbólum. A tanárnő eloszlatta a tévhitet, miszerint az ír lóhere nem négy-, hanem háromlevelű.

Megerősödhattünk abban is, mennyire fontos az ökümené, az írországi „The Troubles” néven emlegetett 1968 és 1998 között zajló (és évszázadokkal korábbra visszanyúló) politikai-vallási konfliktus Belfastban a katolikus helyiek és a protestáns telepesek között a mai napig érezteti hatásait.

Az előadás során megismertük Molly Malone alakját, akiről egy híres ír népdal is szól. A történet szerint Molly Malone egy fiatal halászlány volt, aki a 17–18. század környékén árulta a halat és kagylót Dublin utcáin. A dal szerint Molly fiatalon meghalt, de szelleme tovább kísért a városban. A dal híres refrénje miatt Dublin nem hivatalos himnusza lett, és gyakran játsszák városi ünnepeken és sporteseményeken.

Meglepetésünkre kiderült, hogy Dublin miért az egyik legromantikusabb város a világon. Persze nem olyan értelemben, mint Párizs vagy Velence, de Dublinban, a Whitefriar Streeten található karmelita templomban őrzik Szent Valentin ereklyéit. A szerelmesek ellátogatnak a templomba, és imáikban kérik a szenttől szerelmük megáldását.

A tanárnő nemcsak Dublinban, hanem Corkban és Cobh-ban is járt. Cobh (korábban Queenstown néven ismert) egy kikötőváros Írország déli részén, County Cork közelében, és fontos történelmi helyszín a Titanic szempontjából. A Belfastban épített Titanic utolsó európai kikötője Cobh volt, mielőtt az óceánjáró az Atlanti-óceánon elindult volna New York felé. Itt szálltak fel az utasok és a személyzet egy része. Az eredeti móló ma is látható, ahol az utasok csónakokba szálltak, hogy eljussanak a Titanic fedélzetére, és elinduljanak végzetük felé.

A tanároknak szóló előadás érzékekre ható élményeket is kínált: az ír építészeti és képzőművészeti kuriózumok látványa mellett élenkítő kávékat hagyományos ír Jameson whiskey-vel dúsíthattuk, melybe az előadó nagy szakértelemmel, íresen rétegezve öntötte a tejszínt áhítatos csöndbe burkolva az angol terem alkonyodó fényében figyelő meg-

fáradt kollégákat, akik aztán – az ír frissítőnek és a Bakonyi tanárnőtől útravalóul kapott ír áldásnak hála – derűlátóan indultak neki esti fogadóóráiknak...



Molly Malone szobra Dublinban

Az újjáteremtő Krisztus ajándékai

Csepregi András iskolalelkész a 2026. év első templomi áhítatára, a vízkereszt ünnepi igehirdetés alapjául a bibliaolvasó Útmutató évi igéjét választotta.

„Íme, én újjáteremtök mindent!” (Jelenések 21,5a)

A Biblia utolsó könyvében a trónon ülő győztes Krisztus megígéri, hogy újjáteremt mindent. Ennek az ígéretnek a világában élünk azóta is; ha nyitott szemmel járunk, találkozhatunk az ígérettel, és részesülhetünk is belőle.



Andrea Mantegna: *Magi* (1500 k.)

Vízkereszt ünnepén értelmezzük az újjáteremtés ígéretét: „váltunk aprópénzre” azokon az ajándékokon keresztül, amelyeket a napkeleti bölcsek hoztak az újszülött Jézusnak. Az arany, a tömjén és a mirha mind előre jelzik, hogy Jézus mit fog adni a világnak. Ezeket adta már azoknak is, akikkel a kereszt felé tartó emberként találkozott, és adja azoknak is, ma nekünk is, akikkel feltámadott Úrként tart közösséget.

Az arany ősi napszimbóluma a korai kereszténység Krisztus-ábrázolásában az isteni fényt, a megváltást, az örök életet és a feltámadást jelképezi. A mi földi világunkban az arany a vagyont, a pénzt, az anyagi hatalmat jelenti, amiből valamilyen mértékben mindannyiunknak szüksége van, és amit gyakran nélkülözünk. A puszta ennyivalót is nélkülözték azok az emberek, akik egy napon késő estig Jézus tanítását hallgatták. Jézus magával ragadta őket,

csüngtek a szavain, és észre sem vették, hogy eljárt az idő, és már nem tudnak ételt szerezni maguknak. Jézus ekkor leültette ezt a rengeteg embert, és jóllakatta őket.

Az arany meglepetését a feltámadott Jézus közösségében is megismerhetik az emberek. August Hermann Francke evangélikus lelkész olyan időben élt a németországi Hallében, amikor sok árva kisgyerek kószált az utcán otthon és segítség nélkül. Úgy érezte, tennie kell valamit, és befogadott néhány árvát. De még mindig sokan maradtak az utcán, neki pedig nem volt több helye, ezért megszólította a gyülekezete tagjait, hogy imádkoznának-e vele azért, hogy anyagi segítséget kapjanak a gyerekek neveléséhez. Kıtartóan imádkozott a közösség, és egyre több adományt kaptak az egyébként szegény város lakóitól. Néhány évtized múlva már kétezer gyerek élt abban az intézményben, amely otthonuk, iskolájuk, életre nevelő közösségük lett. A hallei intézmény ma is megvan, és segíti azokat, akiknek az aranyra van szükségük.

A tömjén Jézus korában a papok eszköze volt, akik Isten és az emberek között igyekeztek hidat verni, kapcsolatot építeni; a tömjénfüst a hívek imáinak Istenhez való felszállását szimbolizálta. Jézus ezt a hidat főleg egyszerű szavakkal, elfelejthetetlen példázatokkal építette. Egy olyan világban, ahol sokféle hamis kép élt az emberek képzeletében Istenről, tartották őt távolinak, félelmetesnek, erőszakosnak is, elmondott egy példázatot egy apáról, aki úgy fogadta vissza a tékozló fiát, hogy annak semmilyen büntetést nem kellett elszenvednie, még csak számonkérést sem kellett hallgatnia.

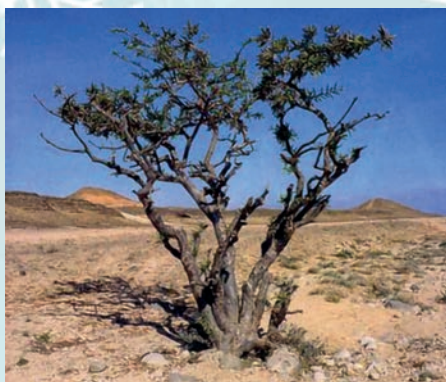


Szomáliai balzsamfa, nedvéből készül a mirha

Ilyen az én mennyei Atyám, mondja Jézust, és hozzáteszi: aki engem lát, látja az Atyát. Közünk pedig élnek emberek, akik Jézussal vannak szoros kapcsolatban, és rajtuk keresztül Jézus-hoz közeledhetünk mi is. Olyanok ők, mint a parázs, világítanak, melegítenek, és parázssá teszik azokat is, akik közel kerülnek hozzájuk. Akarsz-e te is ilyen parázs, ilyen kályha lenni?

A harmadik ajándék, a mirha talán még az aranynál és a tömjénnél is ritkább és drágább. A gyógyítást, a spirituális tisztaságot szimbolizálja, és előremutat Jézus áldozatára. Egy fa nedvéből készítették, sebek gyógyítására, fájdalom csillapítására használták. Krisztus olyan embereket részesít a mirha ajándékában, akik valamilyen bajt vagy bántást szenvedtek el, testi-lelki gyógyításra van szükségük. Ennek során megtanulhatták, hogy hogyan lehet elviselni a szenvedést és a fájdalmak ellenére mégis talpon maradni, és azt is megtanulhatták, hogy hogyan lehet másokat, akik bajba kerülnek, támogatni és gyógyítani. Nagy kincs a mirha, megújulhat annak az élete, aki Jézustól megkapja, és azé is, akinek továbbadja.

Íme, én újjáteremtek mindent! – mondja a győztes Krisztus. Adja Isten, hogy ebben az új esztendőben újra találkozassunk az ő újjáteremtő erejével, új tapasztalatokat szerezhessünk, megújulhassunk! Ámen.



Az Arábia vidékén honos tömjénfa

Csepregi András iskolalelkész

FAMATUZZSÁLEMEK

Az Isten fája: a libanoni cédrus

Három évvel ezelőtt csodálhattuk meg Csontváry Kosztka Tivadar festményeit a Szépművészeti Múzeumban. Csontváry több képén is szerepel a cédrus. A fafajta története hallatlanul izgalmas, és némi természettudományos alapoást is megkíván: A libanoni cédrus sokféle



Csontváry Kosztka Tivadar: *Magányos cédrus* (1907)

talajtípusban jól érzi magát, szívós, rendkívül hosszú ideig él. Mivel nagyon lassan nő, fáját a gyanta rendkívül ellenállóvá teszi a vízzel szemben. Nem véletlen hát, hogy az ókor leghíresebb hajószíjait, a föníciaiak is libanoni cédrusból építették harminc méter hosszú hajóikat.

Egykor háborúk robbantak ki a cédruserdőért, azokat csak istenek, legfeljebb még királyok birtokolhatták, a legnemesebb fának tekintették, ezért nevezték olykor az Isten cédrusainak. Békésebb időkben és békésebb természetű uralkodók egyszerű kereskedelmi expedíciókkal szerezték be a cédrust, amely építésre, sírládák készítésére volt alkalmas, olaja pedig balzsamok, orvosságok, illatszerek alkotórésze volt.

A bibliai időkben Salamon templomát is libanoni cédrusfából építették, a bibliai frigidarium alapanyaga is cédrus volt. A Királyok könyve szerint Salamon csak a fakitermelésre több tízezer munkást szedett össze, akikre háromezer munkafelügyelő vigyázott (1Kir 5,20k; 7,1kk).

Libanon jelképe ma is a cédrus, holott alig maradt belőle pár mutatóban. Az a kevés azonban már védett. A fő problémát az okozta, hogy a kiirtott erdők helyén semmi nem tudja megvédeni a talajt az eróziótól, ezért az egykori nagy erdőségeket kopár karsztfennsíkok, sziklagyeppek váltották fel. Mindössze kétezer hektáron található ma Libanonban cédrusfa.

Él még néhány idős példány a Kadisha folyó völgyében, nagy területen azonban csak az Atlasz-hegység lábánál, Marokkóban található.

Budapest egyetlen libanoni cédrusa a II. kerület egyik legkülönösebb városrészén, Nyéken magasodik. Különböző források életkorát 115–140 év köztire teszik. Tekintélyes nagyságú példány, törzskerülete 3,6 méter, magassága nagyjából 15 méter.

A legenda szerint Molnár Ferenc felesége, Fedák Sári színésznő ültette, akinek villája volt a közeli Húvösvölgyi úton. Ezt a közkeletű legendát azonban többen megkérdőjelezik. Szerintük Budának ezen a kedvelt kirándulóhelyén már az 1870-es évektől vendégfogadó működött, Huber fogadója, amely a hangzatos „A Szépkilátáshoz” nevet viselte. Gyaníthatóan a fogadós ültethette ezt a cédrusfát.

A 19. században néhány magyar főúri kastély parkjába is bekerült egy-egy magányos cédrus, amelyek legtöbbje ma is jó egészségi állapotban van. Így Magyarországon alig pár hasonló méretű libanoni cédruspéldányról tudni: egy a soproni Lövérékben áll, feltételezhetően ez a legidősebb, a maga 140-150 évével, egy másik az alcsúti arborétum mellett az erdőben, kettő Gödöllőn, az Erzsébet parkban, egy pedig Dénesfán, a Cziráky-kastély kertjében.

Bakonyi Nikolett

„Fasori fák”

A fás fotók versenyét hirdető pályázatunkra sok diáktól és tanártól érkezett FAKép, ezekből adunk most közre egy válogatást – a Városligettől a Kanári-szigetekig. Tudván, hogy „annyi mosoly, ölelés fönnakad a világ ág-bogán”, szeretnénk a stabilan a földre kapaszkodó csöndes óriások egyedi arcát megmutatni, mely akkor mosolyog igazán, ha védjük őket és figyelünk rájuk. A FASorban, az udvaron sajnos el kellett búcsúznunk egy korhadt belsejű fától, de helyette újat ültetünk, tavasszal már zöldelni fog...



Szigeti Dániel felvételei



Nagy Laura felvétele



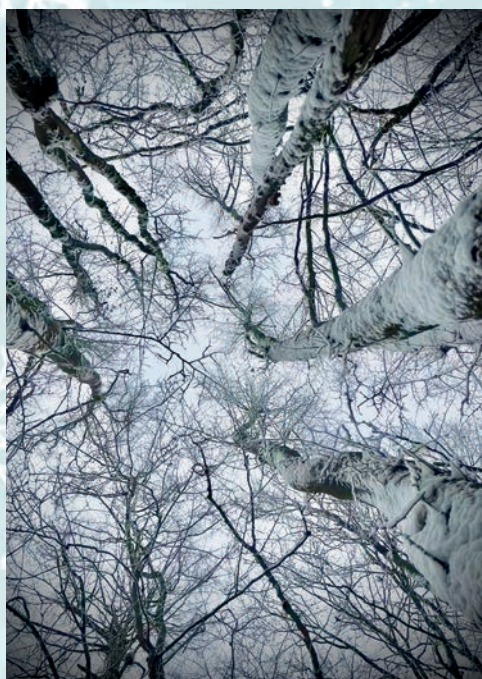
Nagy András felvétele



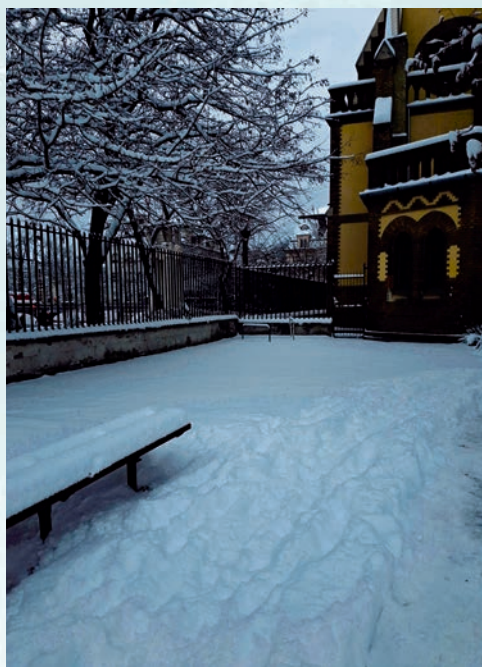
Ecker Anita felvételei



Geönczeöl Árpád felvétele



Lukács Liliána felvételei



Márkus Eleonóra felvételei



„Egyszálgitártól” az aulai szaxofonszólig

A fasori zenés áhítatok története

„Kezdetben vala” a korálének, az ifjúsági ének ugyanis a 2010-es évek előtt még nem volt divatban a templomi áhítatokon, tudhatjuk meg Csepregi András iskolalelkészről. A jelenlegi, péntekenként a fasori első emeleti aulában felcsendülő tanárokból és diákokból verbuválódott változatos zenei formáció csupán egy éve működik stabil rendszerességgel, és épp az adventi közös éneklésekből nőtte ki magát. Kialakulásának, a sokak által várva várt pénteki alkalmaknak megvan a maga (fasori) fejlődéstörténete. A következőkben ennek nyomába eredünk.

Luther-kabátos gitáros

Nyitva az ajtó, épp megérkezett az adventi óriáskoszorú. Klasszikus kiadás élő fenyőgallyakkal, nagy, fehér gyertyákkal, adventi lila szalagokkal. Iskolalelkészünk a tulajdon kezében hozza, nagykabátban érkezik, arcát megfestette a csípős téli idő. Beszélgetésünk órájában a lelkési lak asztalának közepén, nyitott ajtó mögött vár az ünnepváró – im-

máron fasori – koszorú és a fasori zenei élet kezdeteinek története.

Csepregi András 1996-ban fejezte be a szolgálatát gyülekezeti lelkészként. Maga is foglalkozott fiatalokkal, az ifjúsági órákon sokat énekeltek együtt. Aztán több mint tizennégy évig nem vett gitárt a kezébe. A Faszorban később találkozott a „hídemberként”



emlegetett Abaffy Zoltánnal – aki szintén a kelenföldi gyülekezet kötelékébe tartozott –, és nekiszegezte a kérdést, nem akarna-e iskolalelkészként gitározni a diákoknak. A lelkes magában képtelen ötletnek gondolta az egészet. Aztán – mit ad Isten... Ad közönséget, majd ad társakat, ha kezdetben csak egyet is, egy tizedikes (katolikus) gitárost, aki első pionírként képviselte a diákzenét a fasori templomi áhítatokon, majd az adventi alkalmakon, hagyományt teremtve a zenés karácsonyvárásnak. A kör fokozatosan bővült, és lett közös küldetés is, például a karácsonyi zenés örömhírhordás a hívősvölgyi Sarepta Evangélikus Szeretetotthonba.

Zeng a fasori aula...

A fasori zenészszekér még inkább előre lendült a keresztény könnyűzenét művelő Károlyfalvi Zsolt hittan- és testneveléstanár érkezésével. „Művészneven” KáZsé lelkesé-

désével, saját zenei projektjeivel és ötleteivel mozgósítani tudta a fiatalokat és – közkívánatra – rendszeresíteni a zenés alkalmakat. Végül – az iskolalelkész vélekedése szerint vagy harminc hangszeren játszó – Ágoston Béla zenész és énektanár érkezése volt mérföldkő, aki virtuóz futamaival új szintre emelte a fasori örömmenélést.

Dübörög a sportcsarnok...

A formáció fellépett az idei szalagavatón, december 6-án a Folyondár Sportközpontban is, ahol olyan közkedvelt dalokat is eljátszottak, mint amilyen a „Rejts most el” vagy a „Felnézek a vizek fölé”, melyeket a közönség is lelkesen énekelt velük, hirdetve a 108. zsoltár szavait – mely megzenésített változatának refrénjétől zengeni szokott sportcsarnok és aula egyaránt –: „Szent az Úr, jó az Úr, hirdetem a népek között, / Mert az Ő hűsége a felhőkig ér!”

Őserejű misszió a zenével

Interjú Károlyfalvi Zsolt hittan- és testneveléstanárral

KáZsé-logós termossal a kezében ül le velem szemben, tavaly kapta a végzősöktől; az egyedi névjegy a Youtube-csatornáját – amely pedig elsősorban az evangéliumot – hirdeti. Másodszorra is neki kell futnunk a beszélgetésnek, akkor épp a pályázaton újonnan nyert erősítőket próbálgatja basszusgitárral a kezében – dübörög a kiskonyha...

– *A legtöbben a művészneven szólítják, amolyan 3in1 figura a Fasorban, aki hittan- és tesitanár, mindemellett zeneszer(ve)ző-zenész is.*

– Nem igazán „művésznévként” használok, egyszerűen csak ez az elnevezés tetszett meg a legjobban még évtizedekkel ezelőtt, amin szólítottak. De valóban, a zenei anyagaimat kizárólag ezen a néven teszem közzé. Ha jól számolom, hatodik éve vagyok szerződésben a Fasorral, kezdetben csak óraadó voltam, majd három évvel ez-

előtt csábítottak teljes állásba. Szerencsém volt, mert ez akkor történt, amikor elvonult a járvány. Az idei tanévben többségében hittanórám van a testnevelés mellett, meg egy küzdősport modul.

– *És a zene?*

– A zenét hoztam magammal. Békés megyében, Orosházán voltam gyerek, itt csöppentem bele a keresztény könnyűzenélésbe az ottani gyülekezeti élet során. Majd – nagyjából huszonöt évvel ezelőtt – elkezdtem saját zenei projekteket komponál-



ni. A teológia elvégzése után a hittanórákra mindig vittem magammal a gitáromat. Időbe telt, amíg zenei téren megtaláltam a saját utamat, miközben folyamatosan olyan közegben dolgoztam, ahol vállaltam a közös éneklések menedzselését.

– *Hogyan bontakozott ki a most igen élénk zenei élet a gimnáziumunkban?*

– Alulról jövő kezdeményezésként, elvárások nélkül, az öröm(zene) sodró lendületéből. A folyósói éneklések eredete például Csepregi András iskolalelkész adventi zenés gyertyagyújtásához köthető. Röviddel azután, hogy ebbe bekapcsolódtam, fogalmazódott meg a gondolat, hogy bőjtben is lehetne zenés alkalmakat tartani. A következő évben az a kérés érkezett hozzánk, hogy húsvét után is tartsunk folyósói zenélést. Itt már lehettünk bátrabbak, hangosabbak. A visszhang is hangos volt: mind a diákok, mind a tanárok újra és újra megállítottak bennünket a folyosón, udvaron, tanáriban, hogy miért nincs több zenélés. Úgyhogy egyértelmű volt, ebbe az irányba kell továbbmenni. Ezzel párhuzamosan természetesen az áhítatokon is egyre erősödött a zenei szolgálat.

– *És egyre többen kapcsolódtak a zeneiségárdához?*

– Igen, ez egy folyamat volt, és mindig szintet tudtunk lépni. Az egy-két gitárt kiegészítette aztán többféle hangszer, cajon, billentyűsök, fuvola stb. Nagy ugrás volt, amikor megérkezett az iskolába Ágoston Béla, akit megtaláltunk mindenfélével, a szaxofontól a fuvolaszólón át a basszusgitározásig. És idővel – közkívánatra – egyre gyakoribbak lettek a folyósói alkalmak. Mindez, úgy érzem, idénre érett be, most már megvan az utánpótlás is. Időközben kapcsolódtunk az egyházunk könnyűzenei programjához is, amely néhány plusz lehetőséggel is segítette a már korábban megkezdett tevékenységünket.

– *Hogyan definiálja magát ebben a tanár-diák együttesben? Frontemberként?*

– Ezzel a kifejezéssel nem definiálnám magam, az ifjúsági énekek együttes éneklésének a közösségépítés a lényege. Fontos, hogy mindenki megtalálja a megfelelő helyét. Úgy érzem, az én esetemben ez a „megfelelő” hely sokszor koordináló, szervező szereppel jár. Ez a tapasztalat szerint eddig hasznos volt. Inkább lelkes szervező vagyok, mint frontember. De persze vannak emlékezetes – bár természetesen inkább poénosabb – visszajelzések: az egyik mostani 11. osztályból (még 6.-os korukban) többen mindenáron be akartak írni a Megasztárba. Többször elmondták, hogy beneveznek, aztán végül nem lett belőle semmi. Mindenesetre a közös éneklés folytatódott a hittanórák, a közös áhítatok keretein belül. Az áhítatokon Csepregi András már korábban is szorgalmazta a keresztény könnyűzenei műfaj megjelenítését, ez tehát egy alakuló folyamat volt, amikor bekapcsolódtam, bekapcsolódtunk többen is.

– *A keresztény könnyűzene mivel tudja megfogni hallgatóságát?*

– A zene, a dallam, a ritmus is nagyon fontos, de az énekszövegek hordozzák a lényegi mondanivalót. Mindig hangsúlyozzuk, hogy a zenei élmény nem hangulati elem,



hanem a dalszövegek – jó esetben – valakinek a lelki élményéből születtek, fogalmazódtak meg. És amikor ez zenei formát kap, akkor mi hozzákapcsolódhatunk ehhez a lelki élményhez. A mondanivaló örök, tehát mindegy, hogy valaki – mondjuk Dávid király – háromezer évvel ezelőtt írta, vagy egy kortársunk harminc éve. A dalszövegek rövid igehirdetésnek minősülnek.

– Miből inspirálódott, hogyan állt rá erre a vágányra?

– Régen is dolgozott bennem az, hogy a bennem lévő üzenetet, a tartalmat összegyűrjem a zenei ízlésemmel, a formával. Ez évek alatt folyamatosan alakult, formálódott. Emellett néha eljártam például szabadkeresztény alkalmakra is, amelyeken központi elem a zenélés. Sokszor azokat a dalokat hallgatva és a fiatalok számunkra talán szokatlan átélését látva többször is megfogalmaztam, hogy ez tényleg milyen fontos,



bár nekem más a zenei stílusom, máshogy fejezném ki a tartalmat. Többféle stílusban alkotok, kicsit a nyersebb, ösztönösebb, „ős-erőt” hordozó hangzásban gazdag vonalat képviselem, de minden műfaj jelenlétét nagyon fontosnak tartom.

– Mikor kezdett maga is dalokat írni a „menedzserkedés” mellett?

– Úgy indult, hogy főként ünnepekhez kapcsolódóan írtam zenéket, például egy húsvéti és egy karácsonyi oratóriumszerű művet. Kedvenc alakom a Bibliából Keresztelő János, az ő története köré építettem egy zenei anyagot. Régen több helyen elő is adtuk őket más-más zenei formációkkal. Ezeket a műveket mindig csiszolgom, variálok. Keresztelő János egy hídember volt két korszak között, az ő összekötő, embereket megtérítő szerepéről szól egyik népszerű slágerünk, a *Jordán party* is. Régóta készülőben van egy következő, pünkösdi zenés gondolatok munkacímén.

– Fellelhetők ezek a felvételek valahol?

– Körülbelül másfél évvel ezelőtt kezdtem el az online jelenléteket is építeni. A szerzeményeimet missziós céllal rögzíteni kezdtem, aztán folyamatosan közzéteszem őket az interneten, a saját oldalaimon (pl. a Kázsé-zenék csatornámon). Rájöttem ugyanis, hogy ekkora lehetőséget nem lehet kihagyni. Egyfajta felelősség az internet, hogy arra használjuk, amire tényleg érdemes. Zenei

talentumot kaptam ajándékba, ezzel élnem kell. Nem azért teszem közzé, hogy magamat fényezzem, hanem azért, mert hiszek abban, hogy van mondanivalója – akár egy sornak is. Sokszor előfordul, hogy valaki véletlenül botlik ilyen tartalmakba a világhálón, és kellemesen csalódik. Korábban sok világi munkahelyen is dolgoztam, és feltűnt, hogy olyan emberek, akik egyébként egy évben egyszer jutnak el templomba, hallgatnak keresztény zenét. Őket megragadhatja

egy-egy dallam- vagy szövegrészlet, és akár hosszú távon is formálhatja az életüket. Számomra ez adja a motivációt ehhez a munkához.

– *Mi lesz a következő közzé-, illetve közkinccsé tett dal?*

– *A Miért mennék...?* című szám január elején jelenik meg. A munkacíme ez volt: *Lelki funky*. A dal arról szól, hogy az ember sok mindent elront az életében, de az újrakezdés lehetősége mindig nyitott.

Zenei magasiskola a Fasorban

Beszélgetés Ágoston Béla zenésszel, zeneszerzővel, ének-zene tanárral

2025 szeptemberétől csupán egy énektanára van a teljes gimnáziumunknak Ágoston Béla személyében. A fasori tanárok és diákok szerencsések, hogy egy olyan kivételes zenész muzikáját hallgathatják rendszeresen – a hétfői templomi áhítatokon, a péntek délelőtti zenéléseken és a megemlékezéseken, ünnepélyeken –, mint amilyen a fúvós-pengetős-billyentyűs Ágoston tanár úr. Kifaggattuk, micsoda útjai voltak a Fasorig...

– *Tanítás és zenélés. Művész- és pedagóguspálya együtt: hogyan menedzselhető mindez?*

– Mindig volt egy kis tanítás meg egy kis zenélés. Hol az egyikből, hol a másikból volt több. Olyan is volt, hogy nagyon nehezen találtam tanári állást, és koncertek sem voltak. A Fasorban negyedik éve tanítok. Hosszú évekig Nováky Andrea volt az énektanár teljes állásban, és nyugdíj előtt döntött úgy, hogy elfelezi ezt a szakterületet, erre a félállásra jelentkeztem, és az idei tanévtől lett belőle teljes állás.

– *Szíven ütő élmény volt az 1956-os megemlékezésen az egyszál gitárkísérettel felcsendülő Himnusz. Hiányzott belőle mindenféle feszengés és manír, jóleső, áradó, bensőséges élmény volt... Megfogalmazódott bennem, hogy bár a nagy reálosok nyomdokain járunk, és büszkék vagyunk a régi fasori hírnévre, a jelenlegi oktatás már*

valamiképp újhullám, mely tágasabbra nyitja a fasori kapukat. Mi a véleménye a fasori művészeti nevelés alakulásáról?



– *Amit fel tudunk mutatni művészeti nevelés címen, az a képzőművészet terén látható, például az első emeleti lépcsőforduló ablakaiban rendezett kiállításon. Hasonlóképp fel tudjuk mutatni a színhátszókori munkát is*



az ünnepségeken, országos fesztiválokon. A zenéről ezt nehéz elmondani. Olyan szempontból hiányos az iskola művészeti része, hogy nincs énekkar. Majdnem minden iskolában olyan idősávban működhet ez, amikor még hadra foghatók a gyerekek. De az, hogy csak az énekkar miatt tovább maradnak a diákok az iskolában, az ma már egy mítosz. A zene definíciója, funkciója megváltozott – ezt tudomásul kell venni. Ahogy egy népdal hangzott egykor, az ma már nem úgy hangzik. Remélem, annyiban hozzájárulok az itteni művészeti neveléshez, hogy az ünnepségeken, áhítatokon lelkesen énekelnek a diákok, körülbelül ennyi lehet a visszhangja annak, ami itt általam folyik.

– *Jelenleg hány (iskolán kívüli) zenei projektben vesz részt?*

– Mindig négy-öt zenekarban játszom, ez évente maximum tíz koncertet jelent egy formációban. Ez belefér abba, hogy ennyi mindent csináljak. Akkor van gond, ha például úgy jön össze, hogy egy hétre három előadás is szerveződik... Ha hirtelen akkora sztárrá válnék, hogy évente kétszáz koncertem lenne (nevet), akkor csak a zenélésnek élnék.

– *Többféle zenei stílust képvisel professzionális színvonalon, alig akad olyan hangszer, amelyen ne tudna játszani. A klasszikus zenén kívül volt olyan zenei irány, amelyről a saját útját járva le kellett mondania?*

– Népzeneusként kimaradtam egy olyan folyamatból, ami pont a rendszerváltozás-kor kezdődött el. A jazzélet és tanítás elvette minden erőmet és energiámat attól, hogy a népzenevel komolyabban foglalkozzak, így megmaradt hobbiszinten. Népzeneusként is megmaradtam a saját utamon. Ezt zeneközéletinek, musicnavigatornak neveztem el.

– *De nem csak zenél, hanem zenét is szeresz...*

– Amikor végeztem a főiskolán, akkor találtak meg az azok a művész barátok, akiktől az első (báb)színházi felkéréseimet kaptam. Legalább száz bábszínházi darab zeneszerzője lehettem. Évekig játszották például a Budapest Bábszínházban a *Rumcájsz* című



darabot, amelynek zenéjét magam szereztem, vagy a budapestiek közül említhetem még a Pán Pétert, mely az akkor párhuzamosan futó vígszínházi feldolgozás és a hollywoodi mozifilm mellett nem maradt sokáig műsoron.

– *Mostanában milyen felkéréseket kap?*

– A színházi felkérések száma csökken, két-három évente kapok újat. Persze ez abból is fakad, hogy a kultúra is hanyatttört helyzetben van, a színházak és a bábszínházak is nehezen tudnak megfizetni. A legtöbb



bábszínház úgy hidalja ezt át, hogy olyan polihisztor zenészeket alkalmaz, akik ráadásul színészek is.

– „Bohóckodom, tehát vagyok” – vallja egyik frissebb dalában. Mi a bohócsága lényege? Nem tart tőle, hogy beskatulyázzák?

– Vannak olyan barátaim, ismerőseim, szervezők, akik értik ezt a vonalat, és el tudják fogadni a zenei munkásságomnak ezt az oldalát. A komoly oldalam az utóbbi tíz évben kevés helyen kapott kibontakozási lehetőséget. Legutoljára, amikor Salgótarján százéves lett, a Nógrád Táncegyüttes kért föl, hogy a jubileumi műsornak legyek a zeneszerzője. Nagyon komoly témákat kellett zeneileg megkomponálnom, amelyek a város történetére jellemzők – gondolok itt a holokausztra vagy az 1956-os eseményekre. Örültem, hogy ezek a feladatok lehetőséget teremtettek a komolyabb elképzelések megvalósítására is. Az elmúlt tíz évben leginkább a Zuboly zenekaron keresztül ismernek, amely alapvetően egy másfél órás viccelődés a zenével, de abban is van egy-két katartikus pillanat. Tehát a bohóckodás csak az egyik oldalam.

– És tanárként milyen oldalai, arcai vannak?

– Ha érzem az együttműködést a gyerekek felől, akkor nagyon szívesen bohóc-

kodom, de van egy tananyag, amelynek a tanítása során megkövetelem, hogy végighallgassanak. Fontos, hogy elvégezzük azokat a feladatokat, amelyek mindenképpen rávezetik őket arra, hogy megértsék, miért foglalkozunk klasszikus zenével. Egyfolytában módszereken agyalok, és úgy tűnik, mindig tudok újat felmutatni a gyerekeknek és magamnak is. Teljes osztályokat tanítok, és idén szeptembertől újdonság, hogy az egész iskolát tanítom. Azt is mondhatom, ha például csillagász hasonlattal akarnám megfogalmazni: eddig csak az ég egyik felét láthattam, most már viszont a teljes égboltra van rátekintésem.

– És a ragyogó csillagokat, a tehetségeket föl tudja fedezni?

– Kívülről könnyebb észrevenni az ügyes és tehetséges gyerekeket, de azt nem tudhatjuk, hogy ők maguk belülről mennyire érzékelik ezt. Ha a kettőt sikerül egyensúlyba hozni, olyan közlési vágyat gerjeszteni a diákokban, hogy meg is akarja mutatni azt, amit ő tud, akkor jó úton járunk. Ez egy bonyolult folyamat, fontos, hogy közben ne ijedjen meg, ne legyen zárkózott, ne menjen el a kedve, és ezt természetes útként élje meg.

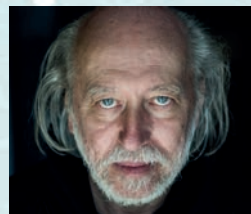
Kinyik Anita

Sáros, elhagyatott sertéstelep és az irodalmi Nobel-díj

Magyartanári reflexiók Krasznahorkai László világsikere kapcsán

Bár évek óta a levegőben lógott, talán még most sem tudjuk elhinni: Krasznahorkai László irodalmi Nobel-díjas – Kertész Imre után így a második magyar, aki részesült ebben a magas rangú kitüntetésben. Mivel a hír mellett nem lehet szó nélkül elmenni, itt a Hírmondóban is megpróbáljuk röviden összefoglalni, ki is ez a különös, hosszú, ősz hajjú mester, kinek nevétől hangos most nemcsak a magyar, hanem az egész világ irodalmi élete, és aki nem melleleg a cikk szerzőjének egyik legnagyobb kedvence is.

Krasznahorkai László 1954-ben született Gyulán, ahol tizennyolc éves koráig élt. Később a világ sok táján megfordult, hónapokig vagy évekig élt többek között Franciaországban, Spanyolországban, az Egyesült Államokban, Görögországban, Olaszországban, Portugáliában, Japánban és Kínában. Sokáig zenészek készült, de valójában mindenféle művészet vonzotta. Többször elmondta, hogy Franz Kafka miatt lett író, *A kastély* című regény gyakorolt rá akkora hatást, hogy maga is megpróbálkozott a prózairással.



Első, és talán legismertebb regénye, az 1985-ös *Sátántangó* (melyből Tarr Béla legendás, hét órás filmfeldolgozást készített) egy fiatalkori emlékképből bontakozott ki: Krasznahorkai egy világvégi sertéstelepen dolgozott, amikor hajnalban megérkezett egy ember, aki a malacokat ivartalanította. A férfinak valamiért nagyon rossz híre volt a gazdaságban dolgozók között, de valójában senki sem tudta, hogy miért. Amikor megjött, legurított egy pálinkát, és nekilátott a munkának. Ő volt Irimiás, akinek az alakjából kinőtt a regény, melyet az évtizedek alatt sok másik követett [a teljesség igénye nélkül néhány: *Az ellenállás melankóliája*, *Háború és háború*, *Seiobo járt odalent*, *Báró Wenckheim hazatér – a szerk.*] egészen napjainkig: néhány hete jelent meg legújabb, *A magyar nemzet biztonsága* című kötete.

De mégis miért ilyen fontos szerző? Miért ismerik szerte a világon? Valószínűleg azért, mert *nézőpontja és írásmódja is teljesen egyedi és összetéveszthetetlen*. Kíméletlen és szomorú képeiben a pusztulást vetíti elénk újra és újra, mindezt sokszor végeláthatatlanul hosszú mondatokban. Bödőcs Tibor (aki nem melleleg egészen fontos és jó dolgokat mond az irodalomról és írónak sem utolsó) írja róla humorosan: „Ahogy a gyulai népi mondás tartja: rosszul nézel ki, Krasznahorkai mondatba már ne kezdjél bele!”

Valóban nagyon hosszúak a mondatai, sokszor oldalakon át kígyóznak, de vannak azért kicsivel „rövidebbek” is. Mint például az a mondat a *Sátántangó*ból, melyet egy görög lap olvasói néhány éve az év mondatának választottak, és mely a kortárs magyar irodalom egyik legemlékezetesebb mondata számomra: „Szomorúan nézte a baljós eget, a sáskajárásos nyár kiégett maradványait, és hirtelen ugyanazon az akácgallyon látta átvonulni a tavaszt, a nyarat, az őszt és a telet, mintha csak megérezte volna, hogy az örökkévalóság mozdulatlan gömbjében bohóckodik az idő egésze, a zűrzavar hepehupáin át ördögi egyenest csalva, és megteremtve a magasságot, a tébolyt szükségszerűséggé hamisítja, és látta önmagát, a bölcső és koporsó fakeresztjén, amint kínlódva rándul egyet, hogy végül – rangjelzések és kitüntetések nélkül – lecsupaszítva a halottmosók kezére adja egy szárazon pattogó ítélet,

a dolgos bőrnúzóok röhejébe, ahol aztán irgalmatlanul látnia kell az emberi dolgok mértékét, anélkül hogy akár csak egyetlen ösvény is visszavezesse, mert akkor már azt is tudni fogja, hogy olyan partiba keveredett a hamiskártyásokkal, amely már jó előre le van játszva, s amelynek végén utolsó fegyverétől is megfosztják, a reménytől, hogy egyszer még hazatalál.”

De persze írt másféle, kevésbé költői, ugyanakkor nagyon hatásos mondatokat is, nem is keveset: „Elszegődöm éjjeliőrnek egy csokoládégyárba... esetleg kapusnak egy leánykollégiumba... És megpróbálok mindent elfelejteni, csak egy lavór meleg víz esténként, és nem csinálni semmit, csak nézni, hogy telik a kurva élet.”

Kolozsi Orsolya

Mi az irodalom?

Valószínűleg már mindenkéhez eljutott az általános vélemény, hogy Krasznahorkai regényei és elbeszélései nem könnyű olvasmányok. Írójuk a pusztulás ábrázolója, az „apokalipszis mestere”, regényeinek szereplői szorongva várakoznak a ködös, sáros, esős, Isten háta mögötti telepeken, a reménytelenség helyszínein. Alakjai szent örültek, magányos idealisták, lecsúszott, perifériára került, furcsa emberek.

Írói pályája kitaró provokáció, de hát a jó irodalom mindig provokáció, mindig kritizálja és megkérdőjelezi azt, ami körülvesz minket. A hétköznapitól eltérő távlatból figyeli a világot, a saját útját járja, pont úgy, ahogy Krasznahorkai is. Világosan kimondja azt is (és ez nagyon fontos megállapítása olyan sok másik mellett), hogy a művészet nem csupán szépség, nem aranyos, kedves és bájos kis díszítőelem a világban, nem tanító célzat és nem is könnyen levonható tanulság, nem nevelő szándék és nem példamutatás, még csak nem is egyszerű szórakoztatás, hanem valami egészen más: „...a művészet, az nem valami tárgyban van, az nem esztétikai kijelentés, nem valami message, nincs message, meg egyáltalán, a művészet az csak kapcsolatban van a szépséggel, de nem azonos vele, és főleg nem korlátozódik a bájra, sőt, a maga rendkívüli módján elüldözi azt, tehát nem a könyvben, a szoborban, a festményben, a táncban, a zenében kell keresni, mivel nem is kell keresni, hisz azonnal felismerhető, ha ott van (...).” (Aprómunka egy palotáért)

Krasznahorkai eddigi életműve nem könnyű olvasmány, valamennyi munkát kell tenni bele, de ha egyszer, akár évtizedek múlva ki akartok lépni egy pillanatra a megszokott keretekből és világmentelmezésből, jól jöhet, ha tudtok róla, hogy van egy ilyen szerzőnk. És nem (csak) azért, mert Nobel-díjas, hanem mert az egyik legnagyobb remekírónk, akit az olvasók nagy része még nem fedezett fel magának.

KO

Valami ilyesmi

Krasznahorkai és a hamisítatlan tarrbéla

A címnek választott, kifejezetten magyartanáros nyelvi igényességű megfogalmazás híven fejezi ki azt, hogy egy a húszas éveit elején járó fiatal elsöre mennyire fejbe tud kólintani egy Krasznahorkai-regény elolvasása. Mennyire nem tud mit kezdeni az élesen arcába tolt rögválóval, a szépités és fogyaszthatóvá tétel teljes hiányával.

E sorok írója Budapest egyik „legfenszibb” kerületében, a tizenötödikben, vagyis Rákospalotán lakik. Az egy négyzetméterre jutó



idegyenge kutyák száma mellett Palota az eklektikus népi építészet és a feltuningolt Csepelek arányában verhetetlen. De alapdarab a pocakos-fehértükös kisközertes, a műanyag lapkás piacfüggöny, na és persze a hozzánk közeli vendéglátóipari egység, a Sarokház betérő is.

Jó barátokat jó lokálpatriótaként szociológiai terepszemlére hívtam egyszer, és közfelkiáltással el lett döntve valahol a Szerencs utca környékén, hogy ez bizony hamisítatlan *tarrbéla* – így egyben, fogalomként. Azóta is szállóige köztünk, értjük, érezzük ebben egymást, és magunk mögött a felsejlő közös (örökölt?) közép-kelet-európai sorsot, melyből folyton ismétlődően ki-kitörni vágyva ki-ki a maga követ gurítja-gurítja – el innen, egy új világba; a régit, a túlon túl ismerőt, a földbe döngölést odahagyva, mégis egymást sejt szinten hordozva...

A Krasznahorkai-regények tereiben nyomasztó a mozdulatlanság, fáj a megváltoztathatatlanság, ugyanakkor, ahogy egyre beljebb merészkezdünk a végtelen, poros utakon, ahogy csak megyünk, körbe-körbe a Futakkal és egyéb futottakmég figurákkal, ránk talál – valami furcsa és megmagyarázhatatlan módon – valami világégi világozság, valami meghittség, valami haza... Bolygómozgás a kocsma (a betérő) padlóján, tánc a semmibe(n), élet az élhetetlenben.

Valami ilyesmi a Krasznahorkai meg a Tarr Béla.



Kinyik Anita

Térhasító Farkas

Nem kérdés, hogy az indián neve Farkas lenne. Utolsó, vagyis a maga nemében egyedülálló és megismételhetetlen – ahogy azonos című kötete, *Az utolsó farkas* is. Ez még önmagában azonban nem fejezi ki az író szüntelen, már-már öngyötrő iráskényszerét, megszállottan élt szólásabadságát. A farkas mindenestre visszatérő motívum az életműben.

Krasznahorkai 2010-ben megjelent *ÁllatVanBent* című kisregényében egy kiismerhetetlen vadállat fenyegeti az olvasót. A szűk terű kisregény tizennégy fejezetre tagolódik. Tizennégy kép és tizennégy szöveg: Krasznahorkait a berlini festőművész, Max Neumann képei ihlették meg.

Egy levegővel, egy szuszra írt szöveg- és gondolatfolyam az *ÁllatVanBent*. Kísérlet a nyelvvel, kísérlet az olvasóval. Vajon bírja-e ő is szusszal? Bírja-e ezt a szuggesztív-szuggeraló hangot, ezt a külső-belső monológot – „benned vagyok és én nézem a te szép gondolataidat”, meg a parancsoló-vicsorgó hangvételt: „Zárjátok be a kapukat, és tömjétek be a réseket, állítsatok gerendákat, húzzatok ki szögesdrótokat, és védjétek magatokat mindenfelől...”

Mondja ő. Fenyeget. Majd egy ponton – talán épp akkor, amikor már nehezen bírjuk szusszal – az egészet mintegy visszavonja, mondván: „Csak vicceltem, kizsádmám!” Akkor most melyik hangnak higgyünk? Mire számíthatunk? Válassz, Olvasó, merre haladsz tovább!

Választhatjuk például, hogy nem félünk a farkastól – talán épp azért támad, mert fél. Megszólalhat egy könyörületes vagy épp idealista olvasói benső hang: adjatok a vad kutyának húst, adjatok neki otthont, fogadjátok be, szolgáltatassatok neki igazságot! Akkor már nem lesz miért (meg) feszülnie, morognia, vonyítania, akkor már tudni fogja ő is, melyik farkasának érdemes adnia, akkor már ki mer jönni a fényre, meg meri mutatni magát, és egyszer – talán – a tenyereiből eszik majd...

KA

Könyvajánlók

Bizalmat szavazni az ajtón túl

Szabó Magda: *Az ajtó*



Szabó Magda *Az ajtó* című regénye az író és házvezetőnője, Szeredás Emerenc történetét mutatja be. Emerenc és Magda két teljesen ellentétes személyiség. Emerenc zárkózott, nem enged be senkit a lakásába, magánéletét láthatatlanná teszi az emberek számára. Magda, aki szerencsésebb életet él, egy meglepő helyzet alkalmával mégis betekintést nyer Emerenc életébe. Ettől kezdve lépésről lépésre kezdik el megismerni egymás életét. A regény bemutatja, valójában milyen nehéz bizalmat adni, megmutatni önmagunkat és meglátni a másikat.

Szilágyi Eszter, 8.b

Láthatatlan, hömpölygő harag

Schmal Róza: *A Ladann könyve* (Nagy folyók haragja 1.)

A *Nagy folyók haragja* háromrészes könyvsorozat Schmal Róza tollából. Az író egy középkori fantasy világot ábrázol, azon belül is a Ladann folyó völgyét. Két nép él ott: a hurrogónok, akik félig bölény, félig emberi lények, és egy polgárháború óta visszahúzódva élnek a félszigetükön, valamint a rendes ladanni emberek, akik a győzelmük óta uralkodnak a völgyön. Történetünk a királyi kancellárcsaládot, a Pasenordokat követi, ahogy gyilkossági merényleteken, hamis vádakon és álneveken keresztül próbálnak összetartani vagy éppen újra egymásra találni a Ladann-völgy káoszában.

Hilzinger Hanna Lina 9.c



Miért szeretjük Leiner Laura könyveit?



Leiner Laura könyvei nem véletlenül nagyon felkapottak. Több korosztálynak írt könyveket (kb. tizenkettőtől húsz éves korig). Mivel regényei különböző élethelyzeteket és történeteket mutatnak be, így mindenki megtalálhatja a neki tetszőt.

A *Szent Johanna gimi* egy átlagos tinilány naplója, míg a *Bexi*-sorozat egy tinisztár izgalommal teli zenei pályáját mutatja be. Vannak az írónőnek egyrészes könyvei, ilyen a fesztiválon játszódó

Bábel és az egy kalandos utazást elbeszélő *Random*, illetve többrészes könyvsorozatai is, mint a *Szent Johanna gimi* és az *Iskolák versenye*. Mindemellett vannak szomorúbb könyvei, ilyen az *Iskolák versenye 1.*, *Ég veled* című kötete,





emellett nagyon vicces könyvei is vannak, mint például az *Iskolák versenye 2. sorozata*.

Az író nő regényeire jellemző, hogy a főszereplő lány szempontjából, egyes szám első személyben írva ismerjük meg a történeteket, így könnyebben tudunk azonosulni velük. Jellemző továbbá az is, hogy a főhős nő a történet folyamán keresi és olykor meg is találja a szerelmet.

Lontay Katinka, 7.b

Aki vadóc, az nem feltétlenül rossz...

Harry Voss: *Vadóc és a múlt titkai* (1. rész); *Vadóc és a mezítlábas óriások* (2. rész)

Már a Fasori könyvtárban is elérhető a *Vadóc*-sorozat első két része, ugyanis egy diák a kívánságládába dobta a címét, talán ajánlotta neki egy könyvmoly barát a Németországban nagy sikerekre örvendő sorozatot. A *Vadóc* – eredeti nyelven *Der Schlunz* címmel jelent meg – hétrészes, elsősorban a kisiskolás (7–12 éves) korosztályt megszólító regénysorozat. Németországban már igazi klasszikusnak számít, nagy sikerű tévéfilm- és képregénysorozat is készült belőle.

A titkokban és kalandokban bővelkedő ifjúsági regény egy teljesen átlagos családi kirándulással indul, amely azonban hamarosan különös fordulatot vesz. A tízéves Lucas és családja az erdőben egy piszkos és szakadt ruhájú, idegen fiúra bukkan, aki nem tudja elmondani, kicsoda, nem emlékszik semmire, nem hajlandó autóbá

ülni, és retteg a fürdővíztől. A fiú hamarosan alaposan felforgatja a Schmidtsteiner család békés keresztény életét. Őszinte kérdései, szokatlan ötletei és féktelen kalandvágya nemcsak szórakoztatja, de mélyebb önismeretre tanítja környezetét. Vajon érdemes-e folyton mások véleményére hallgatni, és kritikusan mérlegelni a másként gondolkodókat? Kell-e listát vezetni a csínyekről és rossz döntésekről, vagy lehet tiszta lappal kezdeni – ahogy a tékozló fiú is új esélyt kapott az Atyától? Ehhez hasonló kérdésekre keresi a választ a fordulatos regénysorozat.

PM, 5.a



Bibliotheca Fasoriana

Könyvturi

A Fasor könyvtára, vagyis a Bibliotheca Fasoriana november végén egy „könyvturi” néven futó kezdeményezést hirdetett: a diákok olyan könyveket olvashatnak el, amelyek más diáktársuknak már örömet szereztek. A „könyvturi” lényegében egy hozza-vigye mozgalom – számolt be róla Szlepák Tímea könyvtáros tanár. A könyvturiban a diákok becserélhetik már nem használatos könyveiket más olvasmányokra. A „kirakat” az 1.könyvtár előtt található egy mozgatható, vasszerkezetes szekrényen. Már most tele van érdekesebbnél érdekesebb történetekkel, ismeretterjesztő könyvekkel és még sok mással. Minden diák előtt nyitva áll – egy feltétellel: az elvitt könyvért cserébe hozzon valami olyan kötetet, amelyet már olvasott, nem forgat vagy csak szívesen továbbad. Az újonnan zsákmányolt jószágokat egy forró tea mellett el is tudja olvasni a betérő a könyvtárban, amely a könyvtáros beszámolója szerint az elmúlt időszakban kész közösségi központtá nőtte ki magát.

Az első bál

Egy szalagavató margójára

A földszinti aulában december közepe óta mindig ácsorog legalább két-három ember, még a tanórák alatt is. Meredten bámulnak egy nagy képernyőt – pedig halhattak már a monoton mozgóképbámulás negatív hatásairól, mégsem számolnak vele. „Jöttem gyönyörködni” – fogalmaz a faszori aranykezű büfés. A képernyőn elegáns ifjú hölgyek és fiatalemberek láthatók, hófehér habos ruhák pörögnek-forognak, Abbára roznak, vagy épp pár meghökkentő akrobatamutatványt dobnak, western csizmás és kalapos vagány vadnyugati vagy épp kissé feszező, esetleg könnyekkel küszködő arcok. Mind ismerősek. Rangidősök, végzősök, akik ünneplik a Faszorban töltött éveiket. A két fejjel magasabb diák mintegy átnyalábolja öfőjét, aki a huszonharmadik szalagnál is ugyanúgy mosolyog, mert szívből teszi, mert egy korszak véget ért, búcsúznak. A nyájas Olvasó kitalálhatta, a 2025. december 6-án, a Folyondár Sportközpontban megtartott szalagavató képeiben gyönyörködik egy egész iskola – ezekből adunk most közre egy improzálás válogatást. A képek készítője: Németh Rebeka Sára.





Muki bácsi tanítványából városépítő

Milko Gyula magyar üzletember, egykori fasori diák emlékezetére



Milko Gyula a Vermes-szobor mögött jobbról a harmadik

Tavaly, kilencvenhat éves korában elhunyt Milko Gyula, egykori fasori diák. A gimnáziumban főként volt osztályfőnöke – az azóta széles körben híressé vált Vermes tanár úr, azaz Muki bácsi – tárgyai (matematika, kémia) terén jeleskedett. Rendszeresen sportolt, országos ifjúsági úszóbajnok lett. A német megszállás alatt csatlakozott az ellenálláshoz. Érettségi után a Kereskedelmi Akadémián szerzett diplomát. 1948-ban politikai okokból elhagyta az országot, és Brazíliában telepedett le. Itt rátalált egy eladó, jelentéktelen kis csavargyárra. Milko ragyogó üzleti érzéssel meglátta benne a nagy lehetőséget. Muki bácsitól kért és kapott szakkönyvekből autodidakta módon képezte magát a csavargyártás szakértőjévé. Átvette a gyár irányítását, és annak kapacitását rövidesen százszorosára növelte. Az autó-

és a repülőgépgyártás igényeihez igazodó különleges csavarok gyártására szakosodott. A kvalifikált szakemberek kiképzésére iskolát építtetett, szakmai tanfolyamokat szervezett a vállalaton belül. Sorocaba városában felépítette a világ legmodernebb csavargyárát, és a világpiac élére került.

A munkavállalók és családjuk számára klubot létesített úszómedencével, sportpályákkal. Támogatta a tehetséges, de szegény gyermekek tanulását. Kezdeményezte új intézmények (pl. zenei, balett-, színi- és fotóiskola, színház, szimfonikus és ifjúsági zenekar) létesítését. Az ehhez szükséges pénzügyi fedezet érdekében alapítványt hozott létre. Lényegében megteremtette Sorocaba kultúráját. Egy poros, pangó, vidéki városból lüktető, étellel teli, modern várost álmódott meg, és sokat tett azért, hogy ez az álma is megvalósuljon. Ezt ismerte el a város vezetősége, amikor a Sorocaba Díszpolgára címet adományozta a számára.

Milko hetven évet élt Brazíliában, és mindvégig megmaradt magyarnak. A médiában számtalan cikk, interjú jelent meg róla, és szinte mindegyik azzal kezdődik, hogy Budapesten született magyar. Több helyen tesz említést arra, hogy a Fasori Evangélikus Gimnáziumba járt, amelyet a világ egyik legjobb iskolájának tartott.

Élénk kapcsolatot tartott fenn budapesti barátaival is. Különösen mély érzelmek kötötték Vermes tanár úrhoz. Úgy szervezte életét, hogy évente egyszer találkozhassanak. A Vermes Alapítvány és Vermes-szobor költségeinek döntő részét ő vállalta magára. A szobor avatására eljött Brazíliából, és személyesen vette le a leplet. Itt mondta el, hogy az iskola és főleg Muki bácsi nemcsak a tudományokra tanította, hanem nevelte is őt az emberek szeretetére, a szociális érzékenységre.

Emlékét őrzi az iskolánk utcai frontján elhelyezett márványtablára vésett neve.

Dr. Berendik Iván volt fasori diák
(1950-ben érettségizett), Muki tanítványa

Egy holokauszt túlélő evangélikus kötődése

Judith Frank Adams nagylelkű adománya

Iskolánk 2025 decemberében különleges adományt kapott egy különleges embertől. Az adományozó, Judith Frank Adams a második világháború legsötétebb éveiben járt Budapesten evangélikus iskolába, és egész életében őrizte az itt szerzett jó emlékeket. Az alábbi cikkünkben röviden megemlékezünk életéről.

Judith Frank Adams, született Sträusler Judit 1941-től 1947-ig járt evangélikus iskolába Budapesten. Első osztályos tanárával, Lányi Máriával egész életében tartotta a kapcsolatot. Ő volt a kedvenc tanára. Abban az időben, amikor bekerült az iskolába, évente csak négy zsidó gyermeket vettek fel. Mária néni ennek ellenére felvette Juditot az ötödik zsidó első osztályosnak abban az évben.

A holokauszt borzalmait túlélve, Judit tizenhárom évesen, 1947-ben érkezett az Egyesült Államokba édesanyjával. Queensben, a St. Albans-i Andrew Jackson Gimnáziumban érettségizett, majd a Hunter College-ban tanult tovább, ahol három év alatt, 1955-ben szerzett alap- és mesterdiplomát háztartástanból, táplálkozástudomány szakirányon, majd regisztrált dietetikusként végzett a New York-i Medical Arts Centerben.

Ezután hosszú éveken át New Yorkban élt, a Rockefeller Alapítványnál és a New York-i Oktatási Hivatalnál dolgozott, ahonnan háztartástantanárként vonult nyugdíjba. Lelkes olvasó és utazó volt. 2013-ig, nyolcvanéves koráig évente utazott vissza Budapestre, hogy meglátogassa túlélő nagynénjeit és nagybátyjait.

Szerettei úgy emlékeznek rá, mint valakire, aki „mindig érdekes akart lenni”: méltóságteljes

nő és ragyogó lélek volt, aki a felfoghatatlan veszteségek és borzalmak ellenére is mélyen tudott szeretni. 1933 és 1947 között, a második világháború idején Budapesten élt. Egész életén át hordozta édesapja, két fiatal fiú unokatestvére és számos más családtagja elvesztésének fájdalmát, akik Auschwitzban pusztultak el.

Judith Frank Adams kilencvenegy éves korában, hosszú betegség után, szerető családjá körében, békésen hunyt el 2025. május 20-án. Részletes életrajza az alábbi linken olvasható: <https://www.westborough-funeralhome.com/obituaries/judith-adams>.

Lánya, Michelle Grasso édesanyja kívánsága szerint nem virágokat, hanem adományokat kért a temetésen, melyekkel egykori evangélikus iskolájának jogutódját, a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumot támogatta.

Köszönjük a nagylelkű adományt!

Bencze Dávid igazgató



A tanulók névsora.

I. leányosztály.

- | | |
|---------------------|----------------------------|
| 1. Berde Zeuzsanna | 15. székelyi Majláth Edina |
| Bihari Éva | Muslay Orsolya |
| Bleier Erika | Práger Mária |
| Bock Erika | Puder Marietta |
| 5. Boros Éva | vágfalvi Quittner Mária |
| Darabos Mária | 20. Róna Mária |
| Dubovay Edit | Schiffer Éva |
| Eppinger Marianne | Siklos Mária |
| Erdei Hajnalka | Simon Eszter. m. t. |
| 10. Erdős Katalin | (Sträusler Judit) |
| Fazekas Ágnes k. m. | 25. Szentiványi Veronika |
| Kuti Ilona | Szöke Zeuzsanna |
| Kuttna Mária | Szűcs Margit |
| Legény Erzsébet | |

Pályaorientációs napi interjúk

2. rész

Az idei tanév első félévében tartottuk iskolánkban a pályaorientációs napot. A főszervező Érfalvy Livia igazgatóhelyettes volt. A 10-11-12. évfolyam diákjai kiváló műhelyfoglalkozásokon vehettek részt, ahol előadásokat hallhattak többek között a molekuláris bionika, a vegyészet, a táplálkozástudomány és a televíziózás területéről, hallhattak arról, milyen kihívások elé néz egy mai pszichológus és pszichiáter, továbbá, hogy miképp működtethető szellemi-lelki otthonként egy kollégium. Az elkövetkezőkben villáminterjúk formájában ízelítőt adunk egy-egy műhelymunka során közelebről megismert hivatásról, szakmáról és közelképet annak meghívott képviselőjéről.

Hobbihangosítóból hivatásos tévés

Interjú Valter Antallal

– Ön szerint mi az, ami vonzó lehet a fiatalok számára a média-munkakörben?

– A kreatív elme vonzó, és ebben a munkakörben van egyfajta alkotói szabadság, nemcsak a médiaanyagok kidolgozása, hanem az időbeosztás tekintetében is. A médiamunka nem olyan, mint egy banki tisztségviselői állás, van némi mozgástér. Maga választhatja meg az ember, hogy mit vállal, mit nem. Persze csak akkor, ha már eljutott arra a szintre – ehhez azért kell néhány év –, amikor ezt már megteheti. A rutin megszerzése után a munka legnagyobb részét a kreativitás teszi ki. Ha írsz, ha riporter vagy, akkor azt latolgatod, mit hall (meg) majd az



olvasó, a hallgató. Ha képi anyagon dolgozol, akkor azt, mit lát majd a néző. Ez egy izgalmas játék.

– Hogyan jelent meg az életében a médiamunka iránti érdeklődés?

– Általános iskola nyolcadik osztályában kerültem az iskola stúdiójába, amit egy helyi alkalmazott üzemeltetett, de a diákok besegíthettek. Nyolcadikos koromban valami megváltozott bennem, nyitottam több irányba: mind a színjátszás, mind az újságírás iránt elkezdtem érdeklődni, és hajlandó voltam ezekre időt is áldozni. Aztán jött a gimnázium. Műszaki szakközépiskolába mentem, és rögtön első osztályban megkerestem az ottani stúdióist. Ezt követően négy éven keresztül bennünket hívtak, ha hangosítani, videózni kellett – például egy tanárbált, ballagást vagy évnyitót. Ezeket ránk bízták, és mi ebből nagyon sokat tanultunk. Emlékszem, még ol-



dalt hordtuk egy nagy táskában a kamera rögzítőjét. Dolgozott bennem ebben az időben egy kis exhibicionizmus, iskolarádió, tévé, diákszínhátszó, mindenben benne voltam, meg akartam mutatni magam. Aztán az érettségi után felvételt nyertem a villamosmérnöki főiskolára, és azt kezdtem el, de nem találtam elég kreatívnak. Így aztán elindultam a médiamunka irányába, rokon kapcsolatoknak köszönhetően be tudtam kerülni a kecskeméti televízióba, ott kezdtem el építeni a karrierem. És onnan – pláne harminc év után – már nincs kiszállás...

Hodák Emília, 10.c

A mérnöki állásról és hozzáállásról

Interjú Schranz Ágostonnal



– *Mi ösztönözte Önt, hogy ezt a szakmát válassza?*

– Sokáig nem tudtam, milyen irányba induljak, felmerültek bennem más mérnöki szakok is. Alapvetően érdekelték a természettudományos tárgyak, a matematikát, a fizikát szerettem legjobban a középiskolában. Bár korábbi elektronikai és programozási tapasztalatom nem volt, mégis érdekelt az elektromos eszközök világa. Láttam, hogy később lehet

a hangtechnika irányába specializálódni, ezt izgalmasnak találtam. Mivel több barátom is ezen a pályán indult el, én is kaptam ösztönzést hozzá. A hangtechnikai specializáció lehetősége győzött meg igazán arról, hogy ez lesz az én irányom, végül mégsem ezt választottam. Először a hagyományos optikai kommunikáció, majd a kvantumkommunikáció irányába specializálódtam. A Budapesti Műszaki Egyetemen a Hálózati Rendszerek és Szolgáltatások Tanszékén dolgozom. Egy kiváló munkaközösség tagja lehetek, ahol támogatják az embert, sokféle új irányba lehet nyitni, sok új lehetőséget megteremtnek az oktatóknak és hallgatóknak egyaránt a további fejlődésért.

– *Milyen tanácsot adna azoknak a diákoknak, akik mérnöki pályára szeretnének menni?*

– Elterjedt vélekedés, hogy a mérnöki szakok nehezebbek. Ez sokszor túl is van misztifikálva. Valóban bele kell fektetni az energiát, de a mérnöki szakok elvégzése nem lehetetlen, sokaknak sikerült már. Azt javasolnám, hogy az elején a hallgatók ne hagyják, hogy az ismerős tárgyak túlzott magabiztosságot adjanak nekik, ne dőljenek hátra. Ugyanakkor indokolatlan félelem se legyen bennük azzal kapcsolatban, hogy ezek a tárgyak teljesíthetetlenek. Sokszor az idősebb diákok hergelik a gólyákat, úgyis csúszol, mondják, előrevetítve az illető jövőjét. Ezeket nem kell komolyan venni, érdemes megtalálni ebben is a középutat, az egészséges hozzáállást, és akkor – ha munkát beletéve is, de – menni fog.



Nagy András, 10.c

Tabula rasa, avagy hófehér évkezdő napok

A Szilveszter éjszakáján lehullott, majd január első napjaiban szakadó hóesés – a nyomában kelt szikrázó fagybirodalommal – nem hagyta hidegen a fasori diákokat sem. Ha rendkívüli szünet nem is lett elrendelve, a reggeli késéseket mindenki toleránsabban kezelte, és sok osztály kivehette a részét a hőörömökből. Rendre fokozódott a hóhelyzet, mikor számonkérés vagy tanórai munka volt kilátásban, jobban tetszett a behavazott főút, a hószakállas Vermes-szobor, na meg persze a hóhányás... Lássuk, még mi mindent láttak meg a hófödte Fasor diákjai a fehér napokban!

Legyen hó!

A nagy nemzetközi hóhelyzet decembertől januárig (naplórészletek)

December 1.: Itt a tél, még nem esik hó, de tudok várni.

December 2–5.: Remélem, a Mikulás majd hoz havat.

December 7.: A Mikulás nem segített.

December 8–22.: JÖJJÖN MÁR!!!

December 23.: Holnap Szenteste, remélem, akkorra már tényleg megjön végre!

December 24–26.: Ez a karácsony is hó nélkül telt...

Dec. 27–31.: Új év, új lehetőségek – újévi hó?

Január 1–6.: Alig esik. De legalább esik.

Január 7.: Utálom a havat, alig jutottam el a suliba...

Ismeretlen szerző



Eljött a csoda



Hétfő reggel volt. Ákos egy kevés búval az arcán kelt fel, kinézett az ablakon, és egyből boldog lett, majd boldogan betömte a nutellás kenyeret.

Azt lehetett volna gondolni, hogy az időjárás évekre kifogyott a hóból, de eljött a csoda. Ákos vállán a táskájával boldogan lépett az utcára. Ugrálva sétált be a suliba. Onnan egyből órák után rohant le az udvarra. Mikor leért, hamar rá kellett jönnie, hogy az ötödikesek letaposták az egész havat. Ezért bosszút fogadott...

Vidovszky Márton

Vajon Ákos megbosszulja-e a hóhérságot? Kiderül a következő részből...

Hóháború

...A korábban támadóként fellépő Áron kegyelemért könyörgött. Összenéztünk. Még maradt hús hógolyó. Fejenként megfogtunk ötöt, és megsorozatuk. Ellepte őt a hó, elcsendesült...

Szabó Attila

Kérdés: vajon meddig alszik téli álmat Áron? A megfejtéseket az iskolajusag@fasori.hu email-címre várjuk!

Adorján, egy élő hóember

Amikor feljöttünk a borzalmas hallatlanul izgalmas matkóráról, realizáltuk, hogy az ablakpárkányon áll a hó. Nem is kellett több, egyből rohantunk, aztán jött az ötlet, építsük meg Adorjánt, a legkedvesebb hóembert. Először a teste készült el, majd Buksi narancssárga ceruzájából az orra, filccel rajzoltunk neki gombokat (közben persze jópárszor megdobtak hógolyóval). Aztán jött a nagy kérdés, hova tegyük. Zsófia a radiátort javasolta (a kis gyilkos)...

Somgyi Róza

Vajon hol fagyoskodik most Adorján? Aki látta, írjon a főntebbi elérhetőségeink egyikére!

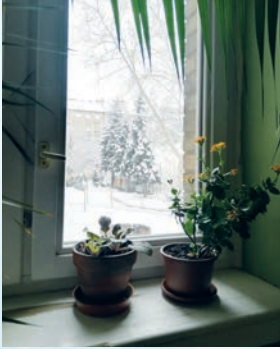


Hóhorror

Napok óta esik a hó. Hideg, jeges szél vágat át az utcákon. Hóemberek csoportjai kelnek ki a hóból. Mennek rendületlenül. Megállíthatatlanok. Az emberek félnek, nem tudják, mire számíthatnak. A hóemberinvázió ötödik napján feltűnik a láthatáron a gyilkos Nap. Három hóemberrel végez még aznap...

Greguss Bende





Havas kávéházi romantika (részlet)

Még csak 21.49 volt, ezért úgy döntött, beül az illatoktól áradozó kis sarki kávéházba. Amint ül és szürcsölgeti a pillecukros kakaót, a hősést nézi az ablakból. Végignéz a sok boldog szerelmes-páron és családon. A szeme megakad egy épp most érkező vendégen...

Farkas-Gregóczy Zília

A folytatásért kövesd be Insta-oldalunkat:
fasori.hirmondo

Ahogy lenni szokott

Aztán – ahogy az lenni szokott: „A hó olvadni kezdett, ahogy a vidámság is...”

Hadházi Botond

És hazánkra köszöntettek újra a szürke hétköznapok... De nem a Faszorban, ahol mindig színes az élet!!

Fasori (fa)viccek

Egy gyöngyszem a tizenegyedik évfolyamból

Gianone Kinga tanárnő gyanútlanul írt a táblára. Mikor az osztály felé fordult, váratlan látvány tárult a szemei elé... A másodperc töredéke alatt szakadt föl belőle a szituációban adekvát, emelt hangerejű reakció:

– Fiúk, azonnal tegyétek le a fűtőtestet!!

Azok a szépíró tanárok...

A diákok – szokás szerint – kigúvadt szemmel silabizálják a táblán lezser eleganciával megjelenített, leginkább hieroglifára emlékeztető írásjeleket. A tanár önkritikus alkat, tudatosította a problémát, igyekszik, de ha megered a nyelve, rendre mindenről megfeledeznek...

Kissé indignálódottan kérdezi:

– Gyerekek, mit nem tudtok elolvasni?!”

Érkezik a válasz:

– Semmit.

Következő számunk tartalmából

Következő lapszámunkban a 2026-ban már megkerülhetetlen és számtalan izgalmas kérdést megnyitó AI/MI lesz a témánk. Megvizsgáljuk iskolai keretek között mint pedagógia eszközt, tanári egérutat, diákkiskaput, adatelemzőt, szöveggyárost, múzsát, mentort, korrepetitort, versenyre kelünk vele csavaros gondolkozásban, lelkizésben, líraiságban, és meglátjuk, mire (nem) megyünk az algoritmusokkal!

